

ความรัก ของ
พญานาค

นิทานทำมือจากเรื่องเล่าของชนเผ่าลาหู่
เล่าขานสืบทอด โดย นายจะบือ ไอส่า สู้ นางสาวนาจ่า ไอส่า (ลูกสาว)
สู่กลุ่มเยาวชน ชุมชนบ้านก้อตป่าบง
เรื่อง ภาพ และรูปเล่ม อาสาสมัครรักการอ่าน ชุมชนบ้านก้อตป่าบง

ความรัก ของ พญานาค

นิทานทำมือจากเรื่องเล่าของชนเผ่าลาหู่

เล่าขานสืบทอดโดย นายจะป้อ ไอสำ ผู้ นางสาวนาจำ ไอสำ (ลูกสาว) ผู้กลุ่มเยาวชน ชุมชนบ้านก้อตป่าบง
เรื่อง ภาพ และรูปเล่ม แกนนำอาสาสมัครรักการอ่าน ชุมชนบ้านก้อตป่าบง

นายอนุชิต นาฟู น.ส.ทิตยา จะล่อ

น.ส.ชฎานี จะปี้ น.ส.นิตยา แสนเต้า

ด.ญ.กรรณิการ์ นาฟู นายนิธาน จะก่อ

บรรณาธิการ รวีวาร โฉมฉายา

ดูแลการผลิต คุณครูพิชญา ตีบปละ

อำนวยการผลิต มูลนิธิสื่อชาวบ้าน (มะขามป้อม)

ภายใต้โครงการ “อ่านยกกำลังสุข : สร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านในกลุ่มชาติพันธุ์”

สนับสนุนโดย แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

กาลครั้งหนึ่ง นานมาแล้ว
มีหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ใกล้กับทางเข้าเมืองบาดาล
หมู่บ้านแห่งนี้มีหญิงสาวแสนสวยนิสัยดีคนหนึ่ง

พญานาคจากเมืองบาดาล

ชอบแปลงกายเป็นชายหนุ่ม

ขึ้นมาเที่ยวเล่นบนโลกมนุษย์ พบสาวสวยเข้า

จึงเข้าไปทำความรู้จัก หญิงสาวก็มีไมตรีตอบ

ในที่สุดทั้งคู่ก็เกิดความรักต่อกัน
พญานาคไม่สามารถแสดงตัวกับพ่อแม่ของหญิงสาว
จึงลักพาตัวเธอไปครองคู่ยังเมืองบาดาล

ฝ่ายพ่อแม่เห็นลูกสาวหายไปนาน ก็คิดว่าลูกตายแล้ว
ส่วนในเมืองบาดาล หญิงสาวและพญานาคครองรักกัน
อย่างมีความสุข จนกระทั่งมีบุตรด้วยกัน 1 คน

๖ เวลาผ่านไปนาน 3 ปี
หญิงสาวเกิดความคิดถึงพ่อกับแม่ขึ้นมา
จึงพาลูกน้อยขึ้นไปยังเมืองมนุษย์

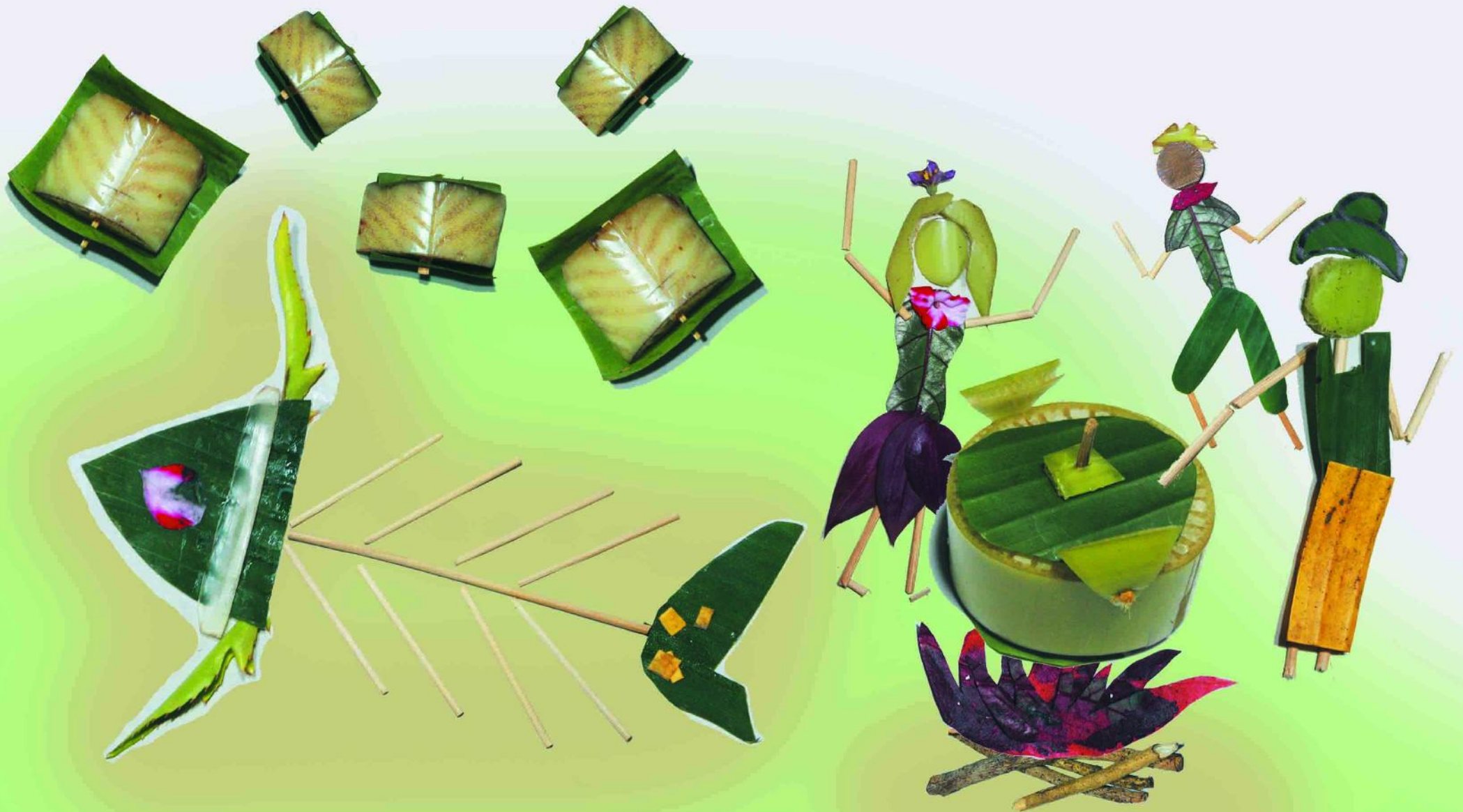
หญิงสาวออกไปช่วยพ่อทำงานในไร่
โดยฝากลูกไว้กับแม่ และกำชับว่า
“แม่จำ แม่อย่าอาบน้ำให้หลานตอนกลางวันนะจ๊ะ”

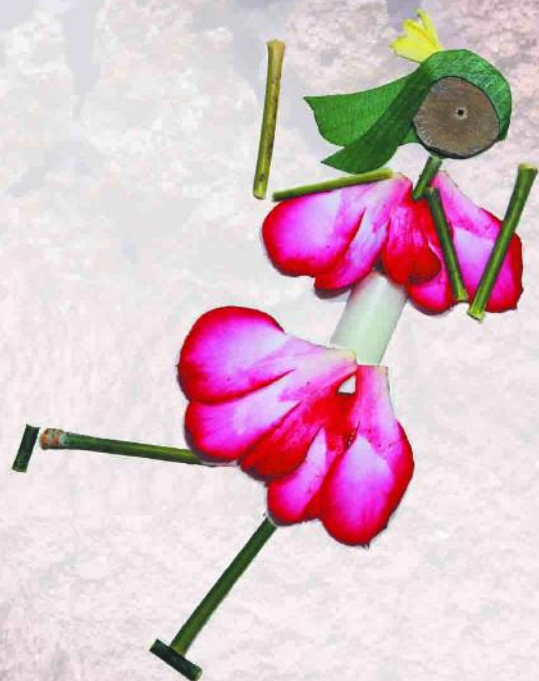

๒ ตักน้อยเล่นขนมอมแมมทั้งวัน แม่เต่าลืมหูลูกสาวบอก
จึงอาบน้ำให้หลาน ขณะเข้าไปหยิบผ้ามาเช็ดตัว กลับออกมา
อีกครั้ง หลานก็หายไป เหลือเพียงปลาใหญ่มโหฬารนอนอยู่บนพื้น

แม่เต่าตื่นเต้นดีใจ ร้องเรียกชาวบ้านมาแบ่งเนื้อปลาไปต้มแกงกินทั้งหมดบ้าน

๓ กเย็น หญิงสาวกลับมาจากรั้ว
ไม่พบลูกก็เที่ยวออกตามหา
หายังไงก็ไม่พบ เธอจึงลงไปบอกสามี
ที่เมืองบาดาลด้วยความร้อนใจ

พญานาคขึ้นมาจากตามหาลูก
 พบชาวบ้านกำลังกินเนื้อปลาอย่างเอร็ดอร่อย
 พอไปถามแม่ยายก็ทราบทันทีว่า
 ลูกของตนกลายเป็นปลา และถูกมนุษย์กินไปแล้ว

พญานาคโบราณมาก คีนร่างเป็นงูตัวใหญ่มีมา นัยน์ตาแดงดุจไฟ
 อาละวาดฟาดหัวหาง ลำแดงอิทธิฤทธิ์ พลิกฟ้าพลิกแผ่นดิน
 จนกระทั่งชาวบ้านตายหมดสิ้น

หมู่บ้านทิ้งหมู่บ้านหายไป
เหลือกระท่อมเพียงหลังเดียว
ข้างในมีเด็กน้อยคนหนึ่งซึ่งบังเอิญรอดชีวิต
เพราะมัวแต่เที่ยวเล่น ไม่ได้กินเนื้อปลา
เมื่อเขาก้มมองลงไปใต้ถุนบ้าน
ก็พบท้องฟ้าลอยอยู่ข้างล่าง
ดวงดาวมากมายส่องแสงระยิบระยับ

ลาหู่

ลาหู่ หรือที่คนพื้นราบเรียก มูเซอ นั้นมีทั้งลาหู่ดำ ลาหู่แดง และลาหู่เหลือง สีสັນและแบบเสื้อผ้ามีรายละเอียดแตกต่างกันไป ภาษาของลาหู่เหลืองจะแตกต่างจากลาหู่ดำและลาหู่แดง ชาวลาหู่นับถือศาสนาพุทธและคริสต์ รวมทั้ง อี้อซา หรือพระเจ้าผู้สร้างตามคติความเชื่อ เคารพธาตุฐานในธรรมชาติ ได้แก่ ไม้ ดิน น้ำ ไฟหรือไฟ และผ้า ซึ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มกันหนาว และใช้สำหรับบูชาอี้อซา

ชาวลาหู่มีวัฒนธรรมประเพณีของตน มีพิธีกรรมชำระจิตใจ หรือที่เรียกว่า การล้างบาป ซึ่งกระทำทุกปีในวันส่งท้ายปีเก่า ประเพณีสำคัญคือ การกินวอ หรือการเดินรำเฉลิมฉลองศักราชใหม่ ทั้งหญิงและชายจะมารวมตัวกันเดิน ‘จะคี’ อย่างคึกคักรื่นเริง ติดต่อกันเป็นเวลา 7 คืน โดยมีเครื่องดนตรีทั้งที่คล้ายคลึงกับแคน ซึ่ง กลองยาว รวมทั้งฆ้องและฉาบบรรเลงประกอบ ช่วงกลางวันมีการรดน้ำดำหัว ขอพรจากผู้ใหญ่

เรื่อง **ความรักของพญานาค** นี้ มีความละม้ายกับตำนานหนองน้ำใหญ่หรือกว๊าน เช่น กว๊านพะเยาของชาวล้านนา ที่ว่ามีผู้จับปลาไหลเผือกตัวใหญ่ได้จึงนำมาแบ่งกันกินทั้งหมู่บ้าน ยกเว้นหญิงม่ายคนหนึ่ง ในที่สุดทั้งหมู่บ้านก็จมลงไปกลายเป็นหนองน้ำกว้างด้วยอิทธิฤทธิ์ของพญานาค ส่วนผู้รอดชีวิตคือผู้ที่ไม่ได้กินเนื้อปลา ทำให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนไหลเททางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มชน

บ้านก้อตป่าบงอยู่ในเขต ต.ปึงโค้ง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 25 กิโลเมตร ชาวลาหู่กลุ่มแรกอพยพมาจาก อ.แม่แตง เข้ามาตั้งรกรากเมื่อปี พ.ศ 2510 ที่นี่ ชาวลาหู่ดำและลาหู่แดงอยู่ร่วมกันฉันพี่น้อง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกสิกรรม โดยคนลาหู่ดำจะนับถือศาสนาคริสต์ ส่วนลาหู่แดงนับถือ อี้อซา

โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน
Reading Culture Promotion Program

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัยและนวัตกรรม

มูลนิธิสื่อชาวบ้าน
(N+VAMP)

